

**Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет
імені Івана Пулюя**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Тернопільського національного
технічного університету
імені Івана Пулюя

Митник М.М.
2023 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**про діяльність науково-дослідної лабораторії
«Інформаційні технології дослідження сигналів»**

Розглянуто та затверджено
на Вченій Раді
університету

“ 21 ” 02. 2023

Протокол № 2
Вчений секретар

Г.М. Крамар

Тернопіль – 2023

ПОЛОЖЕННЯ

про діяльність науково-дослідної лабораторії

«Інформаційні технології дослідження сигналів».

1. Загальні положення.

- 1.1.** Науково-дослідна лабораторія «Інформаційні технології дослідження сигналів» (далі – лабораторія) створена та веде свою діяльність на базі кафедри комп’ютерних наук (далі – кафедра КН) факультету комп’ютерно-інформаційних систем та програмної інженерії (далі – ФІС) Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя (далі – університет).
- 1.2.** Повна назва Лабораторії:
- українською мовою: **Інформаційні технології дослідження сигналів.**
  - англійською мовою. **Information technology of signal investigation.**
- 1.3.** Метою діяльності лабораторії є обробка сигналів, причому в основі обробки припускається використовувати результативний в сучасних дослідженнях підхід, суть якого зводиться до тріади «модель-алгоритм-програма».
- 1.4.** У своїй діяльності Лабораторія керується чинним законодавством України, нормативною базою загальнодержавного та внутрішнього університетського рівнів, зокрема Статутом ТНТУ імені Івана Пулюя, Положенням про наукову і науково-технічну діяльність науково-дослідної частини (НДЧ) імені Івана Пулюя, цим Положенням, наказами та розпорядженнями відповідних посадових осіб – ректора ТНТУ, проректора з наукової роботи ТНТУ, начальника науково-дослідної частини (НДЧ), завідувача кафедри КН.
- 1.5.** Лабораторія реорганізується та ліквідовується наказом ректора на основі рішення вченої ради університету на основі подання науково-технічної ради. У такому ж порядку вносяться зміни та доповнення до Положення, затверджується його нова редакція або Положення скасовується.

2. Основні напрямки діяльності.

Основними напрямками діяльності лабораторії є:

- 2.1.** Забезпечення взаємодії університету та підприємств IT-галузі, установ та громадських об’єднань математико-теоретичного, математико-прикладного та інформаційно-технічного спрямування.
- 2.2.** Розробка конкурентоздатної продукції IT-галузі, в процесі створення якої підвищується наукова та професійна кваліфікація науково-педагогічних працівників та студентів університету.
- 2.3.** Надання освітніх та науково-методичних послуг для студентів спеціальностей IT-напрямку в межах ФІС ТНТУ імені Івана Пулюя.
- 2.4.** Виконання науково-дослідних робіт за кошти замовника, кошти державного бюджету та ініціативних науково-дослідних робіт.

3. Основні завдання.

До основних завдань Лабораторії належать:

3.1. Опрацювання сигналів різноманітної природи, яке ґрунтуються на підході (тріаді) «модель-алгоритм-програма». Згідно цього підходу

- на першому етапі обґрутується модель сигналу (явища);
- на другому – розробляються аналітичні методи та алгоритми його дослідження;
- на третьому етапі створюється відповідне програмне забезпечення.

Основним в цьому підході, безумовно, є перший етап – побудова моделі, оскільки від адекватності об’єкта і його моделі залежить успішність розв’язку наступних задач тріади.

3.2. Враховуючи, що для лабораторії на даний час основним об’єктом дослідження є стохастично періодичні сигнали, зокрема сигнали із змінним періодом (на прикладі електрокардіограм, отриманих після дії на організм збудника спокою, наприклад, у вигляді фізичного навантаження), першочерговою є задача придбання та налаштування обладнання для відбору R-R інтервалів кардіограмами.

3.3. Обґрутування моделі електрокардіограм, отриманих після фізичного навантаження у вигляді періодичних функцій із змінним періодом.

3.4. Розробка на базі моделі аналітичних методів дослідження періодичних функцій із змінним періодом, зокрема побудову ряду Фур’є таких функцій.

3.5. Для випадку, коли змінний період невідомий (а такою є ситуація для реальних електрокардіограм), побудова оцінки змінного періоду у вигляді аналітичної функції.

3.6. Обґрутування можливості вибору параметрів змінного періоду як математичних і кардіомедичних діагностичних ознак електрокардіограми.

3.7. Розробка розробленого програмного забезпечення для оцінки змінного періоду електрокардіограм

3.8. Розробка демонстраційного обладнання, що включає відбір R-R кардіограмами та отримання її основних діагностичних ознак:

- аналітичний вираз графіка та сам графік зміни частоти серцевиття після дії фізичного навантаження;
- тривалість нормалізації серцевиття,
- оцінка аритмії серцевиття на інтервалі його нормалізації.

3.9. Впровадження програмного забезпечення для оцінки змінного періоду електрокардіограм та використання діагностичних ознак отриманої оцінки в практику кардіологів та галузі кардіології загалом.

3.10. Науково-методичне та технічне забезпечення виконання студентами науково-дослідних робіт, курсових та магістерських робіт тощо;

3.11. Забезпечення можливості проходження виробничої практики студентами, напрямки підготовки яких споріднені до напрямку діяльності Лабораторії.

4. Управління та кадрове забезпечення.

4.1. Керівництво лабораторією здійснює науковий курівник, який призначається наказом ректора ТНТУ. Керівник визначає структуру

Лабораторії, забезпечує науково-методичний і матеріально-технічний супровід її діяльності відповідно до сучасного стану розвитку науки.

Керівник щорічно складає комплексний тематичний план наукових досліджень, що виконуються Лабораторією. План розглядається на кафедрі КН та затвержується проректором з наукової роботи. Керівник лабораторії щорічно подає звіт про її діяльність у науково-дослідну частину, розробляє посадові інструкції для працівників, які затверджуються у встановленому порядку, забезпечує раціональне та цільове використання коштів. Функціонально керівник підпорядковується також начальнику науково-дослідної частини.

4.2. Для забезпечення поточного функціонування Лабораторії наказом ректора ТНТУ може призначатися завідувач Лабораторією, який у своїй діяльності підпорядковується науковому керівнику Лабораторії та здійснює керівництво технічним персоналом Лабораторії. Завідувач у своїй роботі керується даним Положенням, посадовою інструкцією, відповідає за своєчасне та належне виконання вимог з організації і охорони праці, забезпечує неухильне дотримання санітарно-технічних вимог Здійснює заходи щодо придбання, обліку, належного зберігання, інвентаризації і своєчасного списання з балансу матеріальних цінностей Лабораторії.

4.3. У структурі Лабораторії можуть створюватися підрозділи, групи для виконання окремих наукових тематик і завдань.

4.4. Діяльність Лабораторії забезпечується силами:

- професорсько-викладацького складу кафедр, навчально-допоміжного персоналу та працівників сторонніх організацій на умовах сумісництва або за цивільно-правовими угодами;
- студентів, аспірантів та докторантів у вільний від основних занять час.

4.5. Лабораторія розміщується та функціонує на матеріально-технічній базі кафедри КН, а також, у разі необхідності, й інших кафедр Університету. Матеріально-технічна база Лабораторії використовується для наукової і навчальної роботи зі студентами бакалаврату та магістратури, аспірантами і докторантами.

4.6. Керівник Лабораторії розробляє і затвержує паспорт Лабораторії.

5. Фінансово-господарська діяльність Лабораторії.

5.1. **Лабораторія** здійснює безпосереднє виконання науково-дослідних робіт, які можуть фінансуватися з коштів:

- загального фонду державного бюджету України;
- замовників, шляхом укладання господарських договорів;
- грантів українських та міжнародних організацій.

5.2. Лабораторія може надавати платні науково-консультативні послуги з питань працевлаштування, організації і проведення наукових досліджень. Статистичної обробки і аналізу результатів наукових досліджень. Організовувати і проводити лекції, наукові і науково-методичні семінари відповідного спрямування.

5.3. Фінансування діяльності Лабораторії може також здійснюватися за

рахунок коштів, що надійшли як благодійна допомога від організацій, підприємств, громадян тощо.

5.4. Вартість робіт в рамках господоговорів на виконання НДР та надання платних послуг розраховується ПФВ за відповідними калькуляціями, які розробляються на кожний їх вид окремо. Калькуляції погоджуються керівником Лабораторії, начальником НДЧ та затверджуються проректором з наукової роботи.

5.5. Облік коштів, отриманих за виконання НДР чи наданих Лабораторії на грантовій основі, здійснює бухгалтерія ТНТУ на субрахунках в установленому порядку.

Проректор з наукової роботи

Павло МАРУЩАК

Головний бухгалтер

Галина МАРЦЕНКО

Начальник НДЧ

Ярослав ОСАДЦА

Керівник лабораторії

Микола ПРИЙМАК

Т.в.о. начальника організаційно
юридичного відділу

Наталя ЯМПОЛЬСЬКА